

Sygn. akt **II AKa 161/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Janusz Jaromin

Sędziowie: SA Małgorzata Jankowska

SA Stanisław Stankiewicz (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Pajewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gorzowie Wlkp. Adama Mirosława

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2019 r. sprawy

Z. K. (1)

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 18 grudnia 2018 r. sygn. akt III K 248/18

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. M. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem i 60/100) złotych z VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

SSA Małgorzata Jankowska SSA Janusz Jaromin SSA Stanisław Stankiewicz

Sygn. akt **II AKa 161/19**

UZASADNIENIE

Z-ca Dyrektora AŚ w Koszalinie w dniu 13.09.2018 r. poinformował Sąd Okręgowy w Szczecinie, iż istnieje możliwość wydania wyroku łącznego w sprawie skazanego Z. K. (1) (k.3). Następnie, w piśmie z dnia 11.10.2018 r., skazany sam wystąpił z wnioskiem „o wydanie wyroku łącznego, następujących wyroków: Sąd Rejonowy w Goleniowie sygn. akt II K 921/16, Sąd Okręgowy w Szczecinie sygn. akt II K 86/18” (k.30).

Sąd Okręgowy w Szczecinie, po rozpoznaniu na rozprawie sprawy Z. K. (1), w wyroku łącznym z dnia 18 grudnia 2018 r., sygn. akt III K 248/18, ustalił że został on skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1) wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 29 czerwca 2017 r., sygn. akt II K 921/16 - na karę łączną 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

2) wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2018 r., sygn. akt III K 86/18, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - na karę 1 roku pozbawienia wolności;

oraz orzekł w ten sposób, że:

I. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. oraz art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k. połączył orzeczone wobec skazanego wyrokami opisanymi w punktach 1 i 2 kary pozbawienia wolności oraz wymierzył Z. K. (1) karę łączną 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 577 k.p.k. wskazał, iż na poczet kary łącznej podlegają zaliczeniu okresy:

- od 4 marca 2014 r. do 4 lipca 2014 r.;

- od 9 sierpnia 2014 r. do 19 grudnia 2014 r.;

- okres odbywania kary ograniczenia wolności w sprawie II K 577/15 Sądu Rejonowego w Goleniowie w ilości 111 dni pozbawienia wolności, odpowiadających 221 dniom wykonanej kary ograniczenia wolności;

III. zwolnił skazanego od kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego Z. K., który wskazał, że zaskarża to orzeczenie „w części w zakresie pkt I i pkt II” i zarzucił:

„I. obrazę prawa materialnego, a mianowicie:

1. art. 85 § 2 k.k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, wyrażające się w orzeczeniu kary łącznej na podstawie między innymi kar wymierzonych, ale nie podlegających wykonaniu, to jest kar orzeczonych wyrokami: Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 3 października 2013 r. o sygn. akt VII K 495/13, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 21 listopada 2013 r. o sygn. akt II K 757/13, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 30 lipca 2014 r. o sygn. akt II K 970/13, podczas gdy zgodnie z przywołanym przepisem podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89 k.k., w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w art. 85 § 1 k.k.,

2. art. 86 § 1 k.k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, wyrażające się w wymierzeniu kary łącznej powyżej sumy kar mogących stanowić podstawę orzeczenia kary łącznej zgodnie z art. 85 § 2 k.k., a zatem kar podlegających wykonaniu, to jest kary łącznej 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy zgodnie z przywołanym przepisem Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy (nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności, przy czym karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach), natomiast w okolicznościach niniejszej sprawy suma kar podlegających wykonaniu i tym samym mogących stanowić podstawę wyroku łącznego wynosi 3 lata i 3 miesiące pozbawienia wolności (oraz 12 dni, jednakże kary łącznej pozbawienia wolności nie orzeka się w dniach),

II. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie art. 6 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. w zw. z art. 547 zd. 1 k.p.k. w zw. z art. 117 § 1 i § 2 k.p.k., poprzez naruszenie prawa skazanego do obrony w aspekcie materialnym, polegające na braku zawiadomienia skazanego o czasie i miejscu rozprawy w dniu 18 grudnia 2018 r., pomimo tego, że był on uprawniony do wzięcia w niej udziału, oraz na przeprowadzeniu przedmiotowej rozprawy, pomimo tego, że skazany jako osoba uprawniona do wzięcia w niej udziału nie stawił się, a brak dowodu, iż został o niej powiadomiony,

a nadto, niezależnie od powyższego:

III. obrazę prawa materialnego, a mianowicie:

1. art. 91 § 1 i § 3 k.k., poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy skazany popełnił w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok co do

któregokolwiek z tych przestępstw, a zatem w warunkach ciągu przestępstw, jednakże został skazany dwoma lub więcej wyrokami za przestępstwa należące do tych ciągów, jako że ciągi przestępstw stanowiły:

a) przestępstwa, za które skazany został odrębnie skazany wyrokami Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 3 października 2013 r. o sygn. akt VII K 495/13, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 21 listopada 2013 r. o sygn. akt II K 757/13 oraz Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 30 lipca 2014 r. o sygn. akt II K 970/13,

b) przestępstwa, za które skazany został odrębnie skazany wyrokami Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 2 kwietnia 2015 r. o sygn. akt II K 753/14 oraz Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 26 kwietnia 2016 r. o sygn. akt II K 770/15,

c) przestępstwa, za które skazany został odrębnie skazany wyrokami Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 10 maja 2016 r. o sygn. akt II K 264/16 oraz Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 18 sierpnia 2016 r. o sygn. akt II K 424/16,

d) przestępstwa, za które skazany został odrębnie skazany wyrokami Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 4 października 2016 r. o sygn. akt II K 493/16 oraz Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 19 października 2016 r. o sygn. akt II K 617/16,

2. art. 4 § 1 k.k., poprzez uznanie, że przepisy o charakterze materialnym i proceduralnym, regulujące orzekanie kary łącznej w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r., to jest obowiązujące poprzednio, w okolicznościach niniejszej sprawy nie są względniejsze dla sprawcy, i tym samym zastosowanie przy wydawaniu zaskarżonego wyroku ustawy nowej,

3. art. 89 § 1 k.k. w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015 r., poprzez jego niezastosowanie i orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,

4. art. 92 k.k. w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015 r.”

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniósł o:

„1. uchylenie zaskarżonego wyroku w części objętej granicami zaskarżenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie:

2. zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie odmiennie co do istoty sprawy, poprzez:

a) umorzenie postępowania w części, a to wskutek przyjęcia, że brak wydania wyroku łącznego w odniesieniu do kar wymierzonych następującymi orzeczeniami:

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 3 października 2013 r. o sygn. akt VII K 495/13,

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 21 listopada 2013 r. o sygn. akt II K 757/13,

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 30 lipca 2014 r. o sygn. akt II K 970/13,

b) orzeczenie kary łącznej w odniesieniu do kar wymierzonych skazanemu następującymi wyrokami: Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 17 lutego 2011 r. o sygn. akt II K 929/10, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 4 kwietnia 2011 r. o sygn. akt II K 1127/10, Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 2 kwietnia 2015 r. o sygn. akt II K 753/14, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 24 sierpnia 2015 r. o sygn. akt II K 577/15, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 26 kwietnia 2016 r. o sygn. akt II K 770/15, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 10 maja 2016 r. o sygn. akt II K 264/16, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 19 października 2016 r. o sygn. akt II K 617/16, Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2018 r. o sygn. akt III K 86/18 - w wymiarze równym najniższej z tych kar, a na wypadek nieuwzględnienia tego wniosku w wymiarze nie wyższym niż ich suma, to jest 3 lata i 3 miesiące pozbawienia wolności, a nadto o:

3. zwolnienie skazanego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych i opłaty za postępowanie przed Sądem II instancji,

4. przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu przez adwokata w postępowaniach przed Sądem I i II instancji według norm przepisanych, jako że nie zostały one opłacone ani w całości, ani w części”.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego była merytorycznie bezzasadna i stąd nie zasługiwała na uwzględnienie. Nietrafne były bowiem zarówno licznie sformułowane w petitum skargi odwoławczej zarzuty, jak i wnioski, tudzież przedstawiona na ich poparcie argumentacja.

Przede wszystkim zupełnie chybiony i bezpodstawny był postawiony zarzut obrazy przepisów postępowania – art. 6 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. w zw. z art. 547 zd. 1 k.p.k. w zw. z art.117 § 1 i 2 k.p.k., który został przez autora apelacji zdefiniowany jako naruszenia prawa skazanego do obrony w aspekcie materialnym, a polegające na braku zawiadomienia skazanego o czasie i miejscu rozprawy (zarzut nr II). W przekonaniu sądu ad quem obrońca skazanego wykazał się jedynie powierzchowną lekturą materiału aktowego przedmiotowej sprawy, a także - jak się wydaje - pewną nielojalnością wobec Sądu Okręgowego, skoro sformułował poważny zarzut procesowy jedynie na tej podstawie, że - jak sam wskazuje w uzasadnieniu apelacji - „(...) obrońca nie odnalazł w aktach niniejszej sprawy potwierdzenia doręczenia skazanemu zawiadomienia o rozprawie wyznaczonej na dzień 18 grudnia 2018 r.” (str. 4 apelacji). Wprawdzie rzeczywiście w protokole rozprawy głównej zawarto tylko adnotację, że „ (...) skazany nie stawił się”, natomiast nie znalazł się w nim dodatkowy zapis, że skazany został o terminie rozprawy prawidłowo zawiadomiony (k. 45), jednakże okoliczność ta jest niewątpliwa i wprost wynika z odpowiednich dokumentów, a w tym i ZPO (k. 38, 112 i 113). Doręczając zawiadomienie o terminie rozprawy należy oczywiście pamiętać, że w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego mają odpowiednie zastosowanie art. 351 § 1 i 2 k.p.k. Oznacza to, że między datą doręczenia zawiadomienia o terminie rozprawy wszystkim uczestnikom postępowania a datą rozprawy powinno upłynąć co najmniej 7 dni, zaś w przypadku niedochowania tego terminu rozprawa (na wniosek skazanego lub jego obrońcy) ulega odroczeniu (por. D. Kala, M. Klubińska: Kara łączna i wyrok łączny, Kraków 2017 s. 910. W przedmiotowej sprawie warunek ten został także spełniony, albowiem Z. K. został zawiadomiony w dniu 3 grudnia 2018 r., zaś rozprawę wyznaczono na dzień 18 grudnia 2018 r.

W tym miejscu wypada odnotować, że wprawdzie uzasadnienie zaskarżonego wyroku łącznego nie jest zbyt obszerne, jednakże w pełni pozwala na rzeczową kontrolę instancyjną wydanego orzeczenia, zaś obrońca nie sformułował nawet zarzutu procesowego z art. 424 k.p.k., jak też nie zgłaszał wniosku o zastosowanie instytucji przewidzianej w przepisie art. 449a § 1 k.p.k.

Przechodząc do pozostałych zarzutów omawianej apelacji stwierdzić należy, że merytorycznie chybiony był zarzut obrazy prawa materialnego – art. 4 § 1 k.k. co miało nastąpić na skutek zastosowania przy wydawaniu zaskarżonego wyroku ustawy nowej oraz ”poprzez uznanie, że przepisy o charakterze materialnym i proceduralnym regulujące orzekanie kary łącznej w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r., to jest obowiązujące poprzednio” nie są względniejsze (zarzut nr 2). Odnosząc się do powyższej kwestii należy zaakceptować prawidłowość dokonanych w przedmiotowej sprawie ustaleń faktycznych, w kontekście zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównej całokształtu materiału dowodowego, zaś w szczególności zaaprobować słuszne stanowisko Sądu Okręgowego, iż w niniejszym postępowaniu o wydanie wyroku łącznego in concreto mają zastosowanie przepisy o karze łącznej w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. Tymczasem obrońca zdaje się nie dostrzegać, że dopiero gdy zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w wyroku łącznym, zaś kary zostały prawomocnie orzeczone zarówno przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396, zwanej dalej także ustawą nowelizującą), jak i po dniu 1 lipca 2015 r., to odpowiedzi na pytanie, na podstawie jakiego stanu prawnego orzekać: nowego czy poprzedniego, należy poszukiwać na gruncie regulacji art. 4 § 1 k.k. (zob. wyrok SA w Szczecinie z 10.03.2016 r., II AKz 68/16, OSASz 2016/1/44-60), LEX nr 2031054). Nie było zatem w ogóle podstaw do stosowania art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy

Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396). Przepis ten zawiera regułę intertemporalną, która zabrania stosowania przepisów rozdziału IX ustawy Kodeks karny, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. W konsekwencji przy wymiarze kary łącznej w wyroku łącznym tylko na podstawie jednostkowych kar prawomocnie orzeczonych do dnia 30 czerwca 2015 r. zasada sformułowana w treści art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej wyłącza stosowanie art. 4 § 1 k.k., mimo materialnoprawnego charakteru norm określających orzekanie w przedmiocie kary łącznej. Wówczas sąd zobligowany jest do stosowania przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. Jednak w sytuacji, w której co najmniej jeden wyrok objęty wyrokiem łącznym uprawomocnił się po dniu 30 czerwca 2015 r., znajdzie zastosowanie art. 4 § 1 k.k. (art. 19 ust. 1 in fine ustawy nowelizującej). Powyższe oznacza, że ustawa obowiązująca poprzednio będzie stanowiła podstawę orzeczenia kary łącznej tylko wtedy, gdy będzie ona względniejsza dla skazanego, przy czym reguła ta obejmuje również ewentualną względność tzw. ustawy pośredniej, skoro zmiany do art. 85 k.k. wprowadzono z dniem 1 lipca 2015 r. ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz.U.2015.396), a następnie z dniem 15 kwietnia 2016 r. ustawą z dnia 11 marca 2016 r. (Dz.U.2016.437 ze zm.). W przeciwnym wypadku kara łączna zostanie wymierzona w oparciu przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. (vide postanowienia SN: z 16.02.2017 r., II KK 347/16, OSNKW 2017 r., z. 8, poz. 42; z 12.03.2018 r., II KK 366/17, OSNKW 2018 r., z. 7, poz. 48; z 15.03.2018 r., IV KK 137/18, LEX nr 2498039; wyrok SN z 26.04.2018 r., IV KK 139/2018, LEX nr 2498041).

Odnosząc zaprezentowane wyżej uwagi do realiów przedmiotowej sprawy, nie ulega wątpliwości, że wobec uprawomocnienia się już po 1 lipca 2015 r. (tj. po dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej z dnia 20 lutego 2015 r.) zarówno wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 29 czerwca 2017 r. (sygn. akt II K 921/16), jak i wyroku („jednostkowego”) Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2018 r. (sygn. akt III K 86/18), zaistniała potrzeba orzeczenia wobec skazanego Z. K. kary łącznej pozbawienia wolności, w odniesieniu do kar wymierzonych w ww. wyrokach, a zatem będących podstawą wydania przedmiotowego (zaskarżonego) wyroku łącznego. W tej sytuacji należało postąpić tak, jak to uczynił Sąd I instancji, tj. zastosować przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu wprowadzonym ustawą nowelizującą, nie zaś przepisy „stare” jak tego bezpodstawnie domagał się autor apelacji. Skoro żadne wyroki będące podstawą wydania przedmiotowego (zaskarżonego) wyroku łącznego nie uprawomocniły się przed wejściem w życie nowelizacji z dnia 20 lutego 2015 r., to oczywiście jest także, że zastosowanie in concreto „nowych” przepisów, nie wymagało nawet uprzedniego zbadania, na podstawie art. 4 § 1 k.k., czy ustawa poprzednio obowiązująca nie była dla skazanego względniejsza (arg. a contrario z przepisu art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej z dnia 20 lutego 2015 r.). Nota bene o objęciu węzłem nowego wyroku łącznego kar wynikających dokładnie z tych właśnie dwóch wyroków (II K 921/16 SR w Goleniowie i III K 86/18 SO w Szczecinie), wnosił przecież także (jak już to wyżej zaznaczono) sam skazany (k. 30).

Z uwagi na to, że kwestia względności ustaw, zdominowała w zasadzie tak charakter zarzutów, jak i wniosków apelacji obrońcy, stąd zachodzi potrzeba dodatkowego jej wyjaśnienia. Mianowicie nie sposób pominąć, że: po pierwsze - „nowe” uregulowania k.k. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r.) są dla skazanego korzystniejsze, co zresztą już uprzednio skonstatował także Sąd Rejonowy w Goleniowie, wydając poprzedni wyrok łączny w sprawie Z. K. z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 921/16 (który uprawomocnił się już po 7 dniach – 07.07.2017 r., bo rozstrzygnięcie to nie było nawet przez strony kwestionowane; zaś po drugie - sąd nie jest związany zakresem i treścią wniosku o wydanie wyroku łącznego i winien pamiętać, że poprzednio orzeczona kara łączna ma status kary prawomocnej, a postępowanie toczy się nie w przedmiocie wniosku a w przedmiocie wydania wyroku łącznego, stąd możliwość utraty mocy tej kary rysuje się dopiero wtedy, gdy spełnione są warunki materialne do orzeczenia nowej kary łącznej, która obejmie skazania objęte poprzednią karą łączną w wyroku łącznym oraz dodatkowe – nowe skazanie (zob. J. Matras: Komentarz do art. 576 Kodeksu postępowania karnego [w:] K. Dudka [red.]: Kodeks postępowania karnego. Komentarz. WKP 2018).

Pozostałe zarzuty sformułowane w omawianej skardze odwoławczej są nie tylko merytorycznie chybione ale także i niezrozumiałe na tle odpowiednich unormowań materialnoprawnych oraz procesowych, dotyczących instytucji

kary łącznej orzekanej w ramach wyroku łącznego. Odnotowując przy tym fakt, że profesjonalny autor apelacji sam wskazuje, że „(...) w ocenie skazanego jego subiektywnie odczuwalna sytuacja prawna uległa pogorszeniu” (str. 9 in fine apelacji), wypada zauważyć, że wprawdzie oczywistym jest, że obrońca z jednej strony z pełną starannością i gorliwością powinien udzielać pomocy prawnej, jednakże z drugiej strony - owa gorliwość nie powinna jednak przeobrażać się w firmowanie swoim imieniem każdego zapatrywania, czy też sformułowania, którego zgłoszenia oczekuje klient (zob. postanowienie SN z 23.08.2006 r., SDI 12/06, LEX nr 471777).

I tak zupełnie nietrafne są przedstawione jako pierwsze (w punktach 1 i 2) petitum apelacji zarzuty obrazy prawa materialnego, tudzież argumenty przywołane na ich poparcie. Mianowicie obrońca wyraża stanowisko niewłaściwego zastosowania art. 85 § 2 k.k. wyrażające się „w orzeczeniu kary łącznej na podstawie między innymi kar wymierzonych, ale nie podlegających wykonaniu, to jest kar orzeczonych wyrokami: Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 3 października 2013 r. o sygn. akt VII K 495/13, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 21 listopada 2013 r. o sygn. akt II K 757/13, Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 30 lipca 2014 r. o sygn. akt II K 970/13”, W uzasadnieniu skargi odwoławczej jej autor ponownie przywołuje ww. sygnatury akt postępowań podnosząc tylko tyle, że te kary jednostkowe zostały przez skazanego odbyte (str. 6 apelacji).

Odnosząc się do powyższej, lakonicznej argumentacji należy stwierdzić, że jest ona rezultatem - jak się wydaje - nieuważnej lektury zaskarżonego wyroku łącznego, niezrozumienia aktualnej sytuacji prawnej skazanego, zaś w szczególności konsekwencji (tak procesowych, jak i w sferze wykonania kary), jakie wynikały - na gruncie art. 576 § 1 k.p.k. (o czym będzie także mowa w dalszej części niniejszego uzasadnienia) - z uprzedniego wydania prawomocnego wyroku łącznego w sprawie o sygn. akt II K 921/16. Przede wszystkim, wbrew zupełnie odmiennym wywodom skarżącego, przedmiotem niniejszego wyroku łącznego (sprawa III K 248/18 SO w Szczecinie) wcale nie były przywołane przez obrońcę kary jednostkowe, wynikające z wyżej przywołanych wyroków SR w Świnoujściu (VII K 493/13), SR w Goleniowie (II K 737/13) i SR w Goleniowie (II K 970/13), tylko kara łączna wymierzona wyrokiem łącznym SR w Goleniowie z dnia 29 czerwca 2017 r. (sygn. akt II K 921/16) oraz kara orzeczona wyrokiem „jednostkowym” SO w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2019 r. (sygn. akt III K 86/18), co wynika wprost z sentencji zaskarżonego wyroku łącznego o sygn. akt III K 248/18.

Odnosząc się natomiast do zaszłości procesowych wypada przypomnieć, że wcześniejszym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 29 czerwca 2017 r. (sygn. akt II K 921/16) połączono kary pozbawienia wolności wymierzone wobec skazanego w sprawach: II K 786/14 SR w Goleniowie (tj. karę łączną orzeczoną ww. wyrokiem łącznym) oraz kary „jednostkowe” orzeczone wyrokami: SR w Gryficach (II K 753/14), SR w Goleniowie (II K 577/15), SR w Goleniowie (II K 770/15), SR w Goleniowie (II K 264/16) i SR w Goleniowie (II K 617/16) oraz wymierzono skazanemu Z. K. karę łączną - 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności (zob. pkt I wyroku łącznego SR w Goleniowie z dnia 29.06.2017 r., sygn. akt II K 921/16 oraz adnotację o prawomocności wyroku k. 9).

Wskazać też należy, że - co do zasady - wyrok łączny, jakkolwiek określany jako wyrok sui generis, jest wyrokiem, któremu także rzecz jasna przysługuje przymiot prawomocności. Przy czym unormowania rozdziału 60 Kodeksu postępowania karnego wskazują, w jakich wypadkach prawomocny wyrok łączny traci moc. Mianowicie w myśl przepisu art. 575 § 1 k.p.k. ma to miejsce wówczas, jeżeli po wydaniu wyroku łącznego zachodzi potrzeba wydania nowego wyroku łącznego (z chwilą jego uprawomocnienia się poprzedni wyrok łączny traci moc). Warto w tym miejscu przypomnieć, że treść § 1 tegoż art. 575 k.p.k. była w judykaturze niejednolicie interpretowana, zwłaszcza odnośnie zawartego w nim określenia „wyrok łączny traci moc”. Do czasu wydania przez Sąd Najwyższy uchwały (7) z dnia 29.10.2012 r. (I KZP 15/12, OSNKW 2012, z.11, poz. 111) w orzecznictwie były też prezentowane poglądy, że ww. określenie rozumieć należy w ten oto sposób, że w sytuacji, w której zachodzi potrzeba wydania nowego wyroku łącznego, z chwilą wydania takiego wyroku poprzedni wyrok łączny traci moc w całości, bez względu na zakres różnic w treści obu wyroków i bez względu na to, ile kar łącznych orzeczono w poprzednim wyroku (zob. postanowienie SN z 30.09.2010 r., I KZP 14/10, OSNKW 2010, z.10, poz. 86 z krytyczną glosą J. Matrasa, OSP 2011, nr 1, s.9). Jednakże od czasu wydania wspomnianej wyżej uchwały SN (I KZP 15/12) zgodnie (i trafnie) przyjmuje się, że wyrażenie zawarte w przepisie art. 575 § 1 k.p.k.: „wyrok traci moc” oznacza, że z chwilą wydania nowego wyroku łącznego, tracą moc zawarte w poprzednim wyroku łącznym te jego rozstrzygnięcia o połączeniu kar lub

środków karnych, bądź o umorzeniu postępowania na podstawie art. 572 k.p.k., które objęte zostały nowym wyrokiem łącznym, wydanym w związku z powstałą po wydaniu pierwszego wyroku łącznego potrzebą, wynikającą z przesłanek prawnomaterialnych, określonych w art. 85 k.k. Słusznie także w orzeczeniach i w piśmiennictwie, potwierdzając zasadność tego przekonania, zauważa się że wyrok łączny, tak jak każdy inny prawomocny wyrok, uzyskuje walor prawomocności formalnej i materialnej, a tym samym staje się - w określonym układzie procesowym - niepodważalny. Konsekwencją prawomocności orzeczenia o karze łącznej jest to, że gdy jest ono już niezaskarżalne, to nie może podlegać dowolnym modyfikacjom, niepowiązanym z istotnymi, ekstraordynaryjnymi przesłankami wzruszenia (np. w trybie kasacji) tego rozstrzygnięcia (zob. postanowienie SN z 27.01.2017 r., V KK 315/16, LEX nr 2203537).

Słowem, z zasady prawomocności, odnoszącej się w tym względzie także do wyroków łącznych jasno wynika, że wyrok taki, o ile stał się prawomocny, nie podlega wzruszeniu w innym trybie niż wskazany w cytowanym wyżej unormowaniu (art. 575 k.p.k.) lub w drodze nadzwyczajnych środków zaskarżenia. Jeśli zatem przywołany już wyżej, poprzedni wyrok łączny Sądu Rejonowego w Goleniowie, wydany w sprawie skazanego o sygn. akt II K 921/16, uprawomocnił się z dniem 7 czerwca 2017 r., a zatem ponad 2 lata temu (nie był w ogóle przez strony zaskarżony), to niezrozumiałe są obecne zarzuty i zastrzeżenia kierowane w apelacji obrońcy pod adresem tego właśnie orzeczenia, wskazujące na rzekomą błędność dokonanych w nim wcześniej połączeń, a in concreto, że nie mogły w nim stanowić przedmiotu połączeń kary orzeczone wyrokami w sprawach: VII K 495/13 SR w Świnoujściu, II K 757/13 i II K 970/13 SR w Goleniowie albowiem były już wykonane. Dodatkowo wypada zauważyć, że w/w trzy skazania jednostkowe (nota bene powtarzane jak mantra w wywiedzionej apelacji), jak wynika to wprost z samej treści tegoż (poprzedniego) wyroku łącznego w sprawie II K 921/16, poprzednio wchodziły w skład jeszcze wcześniejszego wyroku łącznego wydanego w dniu 02.12.2014 r. przez Sąd Rejonowy w Goleniowie w sprawie o sygn. akt II K 786/14 (vide pkt 5-7 części wstępnej wyroku II K 921/16 SR w Goleniowie).

Jako merytorycznie chybione należało ocenić także zarzuty i wnioski apelacji wskazujące na rzekomą konieczność ponownego połączenia tych wszystkich kar jednostkowych objętych poprzednim wyrokiem łącznym i to w najróżniejszych konfiguracjach przytoczonych w apelacji, a dodatkowo i przy wykorzystaniu instytucji ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. Warto zauważyć, że gdyby rzeczywiście tak właśnie było, jak odczytuje to obrońca, zniweczyłoby to w istocie cechę prawomocności orzeczenia o karze łącznej, a tym samym i funkcję ochronną (stałość i pewność sytuacji prawnej). Nie dość, że wówczas karę łączną można by orzekać ponownie w odniesieniu do tych samych skazań bez żadnych powodów natury materialnoprawnej, to jeszcze istniałaby możliwość pogorszenia sytuacji prawnej skazanego (zob. postanowienie SN z 27.01. 2017 r., V KK315/16 i przywołane tam opracowania i orzecznictwo).

Niedostrzeżenie tych właśnie uwarunkowań procesowych przez skarżącego powoduje, że stawiane w apelacji zarzuty obraży licznym przepisów prawa materialnego stają się zupełnie bezzasadne. Niezależnie od powyższych uwag zauważyć należy, że obrońca pomija okoliczność, iż zastosowanie art. 575 § 1 k.p.k. uzależnione jest właśnie od zaistnienia przesłanek do orzeczenia kary łącznej zawartych w przepisach Rozdziału IX Kodeksu karnego. Mianowicie ww. przepis zobowiązuje do wydania nowego wyroku łącznego, jeżeli zachodzi taka potrzeba, a zwrot ten należy odnosić do materialnoprawnych podstaw orzeczenia kary łącznej. Chodzi zatem o sytuację, gdy po wydaniu wyroku łącznego zostanie wydany lub ujawniony wyrok skazujący, a jednocześnie spełnione są warunki do orzeczenia nowej kary łącznej wymienione w art. 85 k.k. (zob. S. Świecki [w:] D. Świecki [red.]: Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom II, wyd. II, s.679). Stosowanie art. 575 k.p.k. wymaga zatem uwzględnienia przepisów Kodeksu karnego. W związku z brzmieniem art. 85 § 2 k.k. oczywiste jest przy tym, że przepis art. 575 k.p.k. nie może wprowadzać odmiennych podstaw materialnoprawnych do orzeczenia kary łącznej, niż podstawy wynikające z przepisów zawartych w Rozdziale IX Kodeksu karnego. Przed nowelizacją z 20 lutego 2015 r., w sytuacji w której orzeczono już karę łączną, a dołączyła się nowa kara jednostkowa, która powinna być objęta karą łączną, poprzednia kara łączna rzeczywiście ulegała rozwiązaniu, gdyż do podstawy kary łącznej wchodziły wyłącznie kary jednostkowe. Jednakże po zmianie, poprzednia kara łączna nie ulega rozwiązaniu w tym sensie, że to ona – obok nowych kar, które mają być objęte łączeniem – stanowi podstawę nowej kary łącznej, a wynika to z treści art. 85 § 2 k.k. i art. 86 § 4 k.k. Równocześnie przepis art. 575 § 3 k.p.k., zobowiązuje do odpowiedniego stosowania § 2 tego przepisu, jeśli

choćby jeden wyrok łączny stanowiący podstawę wyroku, o której mowa w tym przepisie, utracił moc. Ta regulacja współgra z tymi opisanymi zmianami przepisów dotyczących kary łącznej w Kodeksie karnym. Sam fakt wydania wyroku łącznego, gdy jego podstawą jest choćby jeden wyrok łączny, nie stanowi przyczyny utraty mocy prawnej wyroku łącznego stanowiącego substrat nowego wyroku łącznego (zob. cytowane wyżej postanowienie SN w sprawie V KK 315/16).

Nie sposób też pominąć, że charakter stawianych w apelacji zarzutów, tudzież przywołana na ich poparcie argumentacja wskazuje też, że obrońca odmiennie interpretuje także i sam proces wykonania kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym. Warto zatem w tym miejscu przypomnieć, że z chwilą uprawomocnienia się wyroku łącznego, wyroki podlegające połączeniu nie ulegają wykonaniu w zakresie objętym wyrokiem łącznym (art. 576 § 1 k.p.k.). Jeżeli zatem dojdzie do orzeczenia kary łącznej w wyroku łącznym, to z mocy wskazanego uregulowania nie podlegają już wykonaniu jednostkowe wyroki w zakresie tej kary lub kary łącznej (oraz jeżeli istnieją podstawy do środka karnego – art. 90 § 2 k.k.) za te przestępstwa, które spełniły warunki wskazane w prawie materialnym do orzeczenia kary łącznej. Formuła niewykonywania wyroków jednostkowych orzekających czy to kary jednostkowe, czy to obecnie kary łączne obejmuje tylko te z nich, które stały się elementem „pozytywnym” wydanego następnie wyroku łącznego. Stan ten następuje z chwilą uprawomocnienia się wyroku łącznego (zob. J. Matras: Komentarz do art. 576 Kodeksu postępowania karnego [w:] K. Dudka [red.]: Kodeks postępowania karnego. Komentarz. WKP 2018).

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania normatywne, merytorycznie chybione były także i postulaty apelującego, który domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez umorzenie postępowania w części i orzeczenia kary łącznej obejmującej cały szereg jednostkowych (vide wnioski z punktu 2 na str. 2-3 apelacji, skoro te kary jednostkowe w ogóle nie podlegają wykonaniu (arg. ex art. 576 § 1 k.p.k.), gdyż zostały już przecież uprzednio połączone i objęte wcześniejszym (wyżej opisanym) prawomocnym wyrokiem łącznym.

Warto także w tym miejscu również przypomnieć, że zgodnie z treścią art. 85 § 1 k.k. sąd orzeka karę łączną, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Z kolei w myśl art. 86 § 1 k.k., jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej określone w art. 85 k.k., sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy. Natomiast podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1 (art. 85 § 2 k.k.). Warunek przewidziany w art. 85 § 2 k.k. należy rozumieć jako specyficznie ujętą przesłankę negatywną, której cel sprowadza się do wyłączenia możliwości orzekania kary łącznej na podstawie kar, które zostały już w całości wykonane (zob. P. Kardas: Komentarz do art. 85 Kodeksu karnego [w:] W. Wróbel [red.], A. Zoll [red.]: Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część II. Komentarz do art. 53-116. WK 2016). Negatywna przesłanka wymiaru kary łącznej, określona w art. 85 § 2 k.k. poprzez sformułowanie kary „podlegające wykonaniu”, wyłączająca możliwość wymiaru kary łącznej na podstawie kar jednostkowych lub kary albo kar łącznych już „niepodlegających wykonaniu”, odnosi się jednak wyłącznie do trybu wymiaru kary łącznej w formie wyroku łącznego. Słowem zakończenie wykonania kary wyznacza moment, w którym aktualizuje się przewidziana w ww. przepisie negatywna przesłanka wymiaru kary łącznej.

Niezależnie od zaprezentowanych wyżej uwarunkowań procesowych i aspektów materialnoprawnych czyniących wszystkie zarzuty omawianej apelacji zupełnie bezzasadnymi, zauważyć należy, że z sobie wiadomych tylko powodów obrońca domaga się nie tylko: zastosowania przepisów Kodeksu karnego sprzed 1 lipca 2015 r.; twierdzi że orzeczona kara łączna (obejmująca 10 wcześniejszych wyroków skazujących) nie powinna przekraczać sumy kar jednostkowych tj. 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, wyliczając ją nawet w dniach (str. 7 - 8 apelacji); domaga się warunkowego zawieszenia tak orzeczonej kary łącznej, to jeszcze wprowadzając dodatkowo „nowy” element materialnoprawny z przepisu art. 85 § 2 k.k. („podlegające wykonaniu”) niezasadnie utrzymuje, że na gruncie owych „starych” (tj. obowiązujących przed dniem 1 lipca 2015 r.) przepisów k.k., także mają nie podlegać połączeniu te kary, które zostały już wykonane (str. 3 i nast. apelacji).

Należy jeszcze odnotować, że jako nie znajdujący merytorycznego oparcia w odpowiednich przepisach prawa procesowego należało ocenić wniosek obrońcy sformułowany tak w apelacji, jak i powtórzony na rozprawie

odwoławczej, domagający się uchylecia zaskarżonego wyroku łącznego i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Warto zatem przypomnieć, że w myśl przepisu art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k., uchYLECIE ORZECZENIA I PRZEKAZANIE SPRAWY DO PONOWNEGO ROZPOZNAANIA MOŻE NASTĄPIĆ WYŁĄCZNIE W WYPADKACH WSKAZANYCH W ART. 439 § 1, ART. 454 LUB JEŻELI JEST KONIECZNE PRZEPROWADZENIE NA NOWO PRZEWODU W CAŁOŚCI, TYMCZASEM ŻADNA Z TYCH WW. OKOLICZNOŚCI NIE ZACHODZI PRZECIEŻ W NINIEJSZEJ SPRAWIE.

W przekonaniu sądu ad quem nie ma miejsca również rażąca niewspółmierna surowość orzeczonej kary łącznej 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Taka niewspółmierność ma miejsce jedynie wtedy, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica (dysproporcja) pomiędzy sumą kar zasadniczych i środków karnych, wymierzonych przez sąd I instancji, a dolegliwością jaką należałoby skazanemu wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania sądowych reguł kształtowania kary łącznej zdefiniowanych w art. 85a k.k., a który to przepis nakazuje przy orzekaniu kary łącznej, brać pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (tzw. dyrektywy prewencyjne). Dyrektywa prewencji indywidualnej ukierunkowana jest przy tym z jednej strony na czynienie zadość sprawiedliwości, z drugiej na zapobieżenie powrotowi skazanego do przestępstwa. Natomiast potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, czy inaczej społeczne oddziaływania kary jako jeden z celów kary są podyktowane potrzebą przekonania społeczeństwa o nieuchronności kary za naruszenie dóbr chronionych prawem i nieopłacalności zamachów na te dobra, wzmoczenia poczucia odpowiedzialności, ugruntowania poszanowania prawa i wyrobienia właściwego poczucia sprawiedliwości oraz poczucia bezpieczeństwa. Nie są one oczywiście równoznaczne z wymaganiem wymierzania wyłącznie surowych kar, aczkolwiek jej oczywiście nie wykluczają. Oznaczają jednak przede wszystkim potrzebę wymierzenia takich kar, które odpowiadają społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dają gwarancję skutecznego zwalczania przestępczości oraz tworzą atmosferę zaufania do obowiązującego systemu prawnego. Rzecz bowiem przede wszystkim w tym, aby skazanego wdrożyć do przestrzegania porządku prawnego oraz do poszanowania zasad współżycia społecznego a tym samym przeciwdziałać jego powrotowi do przestępstwa. Temu zaś orzeczona wobec Z. K. w sprawie przedmiotowej kara łączna pozbawienia wolności niewątpliwie czyni zadość. Brak jest zatem jakiegokolwiek racjonalnego powodu do jej złagodzenia. Co więcej takie ewentualne postąpienie, byłoby nieuprawnionym premiowaniem skazanego tylko dlatego, że popełnił szereg przestępstw. Nie sposób pomijać, że kara łączna pozostaje wszak karą orzecaną za „całokształt” przestępczej działalności, a jako taka winna być również karą sprawiedliwą. Ta orzeczona wobec skazanego Z. K. taką zaś niewątpliwie jest.

Reasumując, skoro orzekanie o karze łącznej w wyroku łącznym, który zapada po uprawomocnieniu się rozstrzygnięcia także co do kar, jest także wymierzaniem kary (zob. wyrok SN z 20.02.1995 r., II KRN 2/95, OSNKW, z. 3-4, poz. 17; P. Kardas [w:] System Prawa Karnego. Nauka o karze. Sądowy wymiar kary. Tom 5, red. J. Kaczmarek, W-wa 2017; D. Kala, M. Klubińska: Kara łączna i wyrok łączny, Kraków 2017), to w takim układzie oczywistym jest, że Z. K. wymaga odpowiednio dłuższego procesu resocjalizacji, niż to postrzega sam skazany i stąd orzeczoną wobec niego karę łączną pozbawienia wolności należy zaaprobować. Orzeczona kara łączna, jawi się jako sankcja czyniąca zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości oraz spełniająca w sposób właściwy oczekiwania w zakresie kształtowania prawidłowej świadomości prawnej społeczeństwa, a przede wszystkim cele wychowawcze i zapobiegawcze, które to winna osiągnąć w stosunku do skazanego (arg. ex art. 85a k.k.). W ślad za Sądem Najwyższym wypada także zauważyć, że wyrok łączny jest instytucją mającą racjonalizować wymiar kary, a nie służyć wyłącznie poprawie sytuacji skazanych (zob. postanowienie SN z 22.09.2016 r., III KK 140/16, LEX nr 2142559).

Jedynie na marginesie tych rozważań, należy odnotować, że postulowane przez obrońcę uchylecia zaskarżonego wyroku łącznego z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, pomijając już brak odpowiednich, wyżej już omówionych podstaw procesowych (arg. ex art. 437 § 2 zd.2 k.p.k.), byłoby także rozwiązaniem de facto niekorzystnym dla Z. K.. Mianowicie jak wynika z materiału aktowego, z dniem 09.10.2019 r. ww. skazany zakończył odbywanie kary łącznej 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem łącznym SR w Goleniowie z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 921/16 (data początku kary – 10.08.2017 r., data końca kary – 09.10.2019 r. vide k. 101). Powyższe oznacza zaś, wobec kategorycznej treści przepisu art. 85 § 2 k.k., że ta kara łączna nie

mogłaby być „w perspektywie” (w postępowaniu ponownym), objęta węzłem kary łącznej, gdyż „podstawą łączenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1 (art. 85 § 2 k.k.). Takie postąpienie doprowadziłoby w efekcie do pogorszenia sytuacji skazanego Z. K., obiektywnie wprost przeciw związanej z łącznym okresem kar pozbawienia wolności, które już odbył i które by mu pozostały do odbycia. Mianowicie skazany odbyłby w całości ww. karę łączną (3 lat i 2 miesiące pozbawienia wolności) i dodatkowo pozostałaby mu jeszcze do odbycia kara jednostkowa (1) roku pozbawienia wolności z wyroku SO w Szczecinie z dnia 19.06.2018 r. (III K 86/18), której to koniec przypada na dzień 08.10.2020 r. (zob. opinia o skazanym wraz z wykazem wykonywanych kar). Tymczasem obecne rozwiązanie, powstałe na skutek wydania zaskarżonego wyroku łącznego (III K 248/18 SO w Szczecinie), finalnie zaakceptowane przez sąd ad quem, zaś z niezrozumiałych merytorycznie powodów kwestionowane przez obrońcę, jest jednak dla skazanego korzystniejsze, skoro po wprowadzeniu do wykonania kary łącznej z tegoż wyroku łącznego (tj. kary 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności wynikającej z połączenia kar orzeczonych w sprawach II K 921/16 SR w Goleniowie i III K 86/18 SO w Szczecinie), data końca tej kary zostanie (jak się wydaje) określona na dzień 08.04.2020 r. (tj. datę o 6 miesięcy wcześniejszą). Ponownie należy w tym miejscu przypomnieć, że w myśl art. 576 § 1 k.p.k. z chwilą uprawomocnienia się wyroku łącznego, wyroki podlegające połączeniu nie podlegają wykonaniu w zakresie objętym wyrokiem łącznym. Przepis ten jest zgodny z art. 9 § 2 k.k.w., zgodnie z którym wyrok oraz postanowienia wydane w trybie art. 420 k.p.k. stają się wykonalne z chwilą uprawomocnienia, chyba że ustawa stanowi inaczej.

W tym miejscu trzeba także zauważyć, że prawo procesowe służy do realizacji norm prawa karnego materialnego, a zatem - co do zasady - nadrzędność przepisów prawa karnego materialnego nad procesem karnym stanowi ważną dyrektywę interpretacyjną (A. Murzynowski: Istota i zasady procesu karnego, W-wa 1994, s. 58-69). Rzecz jednak w tym, że niejednokrotnie barierą do realizacji norm prawa karnego materialnego, będą bezsporne przepisy prawa procesowego, zwłaszcza zaś zakazy procesowe, a w postępowaniu odwoławczym - zakaz reformationis in peius z art. 434 § 1 k.p.k. Przez pryzmat tej uwagi trzeba poddać analizie sposób formułowania zarzutów i wniosków końcowych omawianej apelacji. Ponownie wypada podkreślić, że należy najpierw ustalić warunki normatywne do orzekania kary łącznej, a więc określić prawidłowo zbieg kar, z uwzględnieniem treści art. 85 § 2 k.k., a dopiero potem rozważać jej wymiar, mając na uwadze treść art. 86 § 1 k.k. oraz wniesienie (w niniejszej sprawie) apelacji tylko na korzyść Z. K. i konieczność nie pogorszenia sytuacji skazanego (art. 434 § 1 k.p.k.).

W szczególności sąd ad quem (odmiennie niż skarżący obrońca) dostrzegł, że badając przedmiotową kwestię należy mieć na uwadze całokształt sytuacji skazanego będącej następstwem wydania wyroku łącznego, a związanej z łącznym okresem kar pozbawienia wolności, które odbył i które pozostaną mu do odbycia. Wprawdzie kara łączna 3 lat i 2 miesiące pozbawienia wolności (orzeczona wyrokiem łącznym SR w Goleniowie w sprawie II K 921/16) w toku postępowania międzyinstancyjnego w sprawie przedmiotowej, została już wykonana (data końca kary - 09.10.2019 r.), jednakże przepis art. 434 § 1 k.p.k. wprost „zablokował” Sądowi Apelacyjnemu możliwość dostosowania treści wyroku sądu pierwszej instancji do przepisów prawa karnego materialnego, w tym także do art. 85 § 2 k.k. (zob. trafne uwagi SN zawarte w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 stycznia 2019 r., V KK 516/18, LEX nr 2632297).

Zaprezentowane powyżej względy, w konsekwencji czynią wywiedzioną przez obrońcę skargę odwoławczą zupełnie bezzasadną. Wbrew temu, co stwierdzała omawiana apelacja, Sąd Okręgowy nie uchybił ani przepisom prawa procesowego, ani też nie dopuścił się obrazy prawa materialnego. W zaistniałym układzie procesowym, Sąd ten prawidłowo zinterpretował potrzebę i konieczność orzeczenia wobec skazanego Z. K. nowej kary łącznej pozbawienia wolności, wydał w pełni trafny i sprawiedliwy wyrok łączny i nie miał nawet „okazji” do tego, by obrazić określoną w art. 4 k.k. zasadę stosowania ustawy karnej.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując jakichkolwiek merytorycznych podstaw do uwzględnienia wywiedzionej apelacji, Sąd Apelacyjny, działając na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., przy oczywistym braku innych przyczyn (wskazanych w art. 433 § 1 k.p.k., tj. art. 435, 439 § 1, 440 i art. 455 k.p.k.) - zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Orzeczenie o zasądzeniu na rzecz obrońcy z urzędu wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną skazanemu w niniejszym postępowaniu o wydanie wyroku łącznego przed sądem ad quem, znajduje swoje uzasadnienie w

przepisach art. 29 ust. 2 ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz.U.2019.1513 j.t.) oraz § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2019.18 j.t.).

Natomiast o zwolnieniu skazanego Z. K. od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze, orzeczono na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k.

Na marginesie należy zauważyć, że zbędny był wniosek obrońcy o zwolnienie skazanego od „opłaty za postępowanie przed Sądem II Instancji”, albowiem jeżeli kara łączna została orzeczona wyrokiem łącznym, odrębnej opłaty od tej kary nie pobiera się (art. 6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych [Dz.U.1983.49.223 j.t. ze zm.]).

Z tych wszystkich względów, Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.

SSA Małgorzata Jankowska SSA Janusz Jaromin SSA Stanisław Stankiewicz